

ΟΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΙ

ΡΟΜΠΕΡΤ
ΒΑΝ ΓΚΟΥΛΙΚ

ΦΟΝΟΙ
ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ
ΤΟΥ ΜΕΤΑΞΙΟΥ

判
斷
迪

*Μια κινεζική
αστυνομική ιστορία*

ΠΕΝΓΚ-ΛΑΪ, 663 μ.Χ.

*Μετάφραση:
Χριστιάννα Σαμαρά*

*Με έντεκα εικόνες
σχεδιασμένες
από τον συγγραφέα
με την κινεζική τεχνοτροπία*

 ΜΙΝΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΤΡΕΙΣ ΠΑΛΙΟΙ ΦΙΛΟΙ ΧΩΡΙΖΟΥΝ ΣΕ ΕΝΑ ΕΞΟΧΙΚΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ· ΕΝΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΣΥΝΑΝΤΑ ΔΥΟ ΛΗΣΤΕΣ ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ

*Αντάμωση και χωρισμός είναι μια σταθερή
αρχή σ' αυτόν τον ασταθή κόσμο
Όπου η χαρά και η λύπη εναλλάσσονται σαν τη μέρα με τη νύχτα.
Αξιωματούχοι φεύγουν κι έρχονται
όμως ακλόνητες παραμένουν η Δικαιοσύνη και η Αρετή,
και αμετάβλητος μένει για πάντα ο αυτοκρατορικός μας δρόμος.*

Τρεις άντρες έπιναν σιωπηλά το κρασί τους στο τελευταίο πάτωμα του Περιπτέρου της Χαράς και της Δύπης, κοιτάζοντας από ψηλά την κεντρική λεωφόρο που περνούσε έξω από τη βόρεια πύλη της αυτοκρατορικής πρωτεύουσας. Στη μνήμη όλων των κατοίκων, το τριώροφο αυτό εστιατόριο, χτισμένο πάνω σε έναν πευκόφυτο λοφίσκο, ήταν το πατροπαράδοτο μέρος όπου οι αξιωματούχοι της πρωτεύουσας συνήθιζαν να αποχαιρετούν τους φίλους τους που έφευγαν για να υπηρετήσουν σε πόστα

στο εσωτερικό της χώρας, και έρχονταν ξανά για να τους καλωσορίσουν όταν εκείνοι επέστρεφαν στην πρωτεύουσα μετά την ολοκλήρωση της θητείας τους. Όπως φαίνεται από το ποίημα που παρατίθεται πιο πάνω, και που ήταν χαραγμένο στην κεντρική πύλη, το εστιατόριο πήρε το όνομά του από αυτή τη διπλή λειτουργία.

Ο ανοιξιάτικος ουρανός ήταν γκριζός, ένα μονότονο ψιλόβροχο, που νόμιζες πως δεν θα σταματήσει ποτέ, σκέπαζε τα πάντα. Κάτω χαμηλά στο νεκροταφείο, στην πίσω πλευρά του λόφου, δυο εργάτες είχαν βρει καταφύγιο κάτω από ένα γέρικο πεύκο, στριμωγμένοι ο ένας δίπλα στον άλλον.

Οι τρεις φίλοι είχαν τελειώσει το λιτό μεσημεριανό τους γεύμα· η ώρα του αποχωρισμού πλησίαζε. Οι τελευταίες δύσκολες στιγμές, όταν μάταια πασχίζει να βρει κανείς τις κατάλληλες λέξεις, είχαν φτάσει. Ήταν και οι τρεις γύρω στα τριάντα. Οι δύο φορούσαν τα μπροκάρ καπέλα των κατώτερων γραμματέων· ο τρίτος, τον οποίο είχαν έρθει να αποχαιρετήσουν, το μαύρο καπέλο του περιφερειακού επιτρόπου.

Ο Γραμματέας Λιανγκ ακούμπησε το ποτήρι του στο τραπέζι με μια αποφασιστική κίνηση. Είπε εκνευρισμένα στον νεαρό επίτροπο:

«Αυτό που με ενοχλεί περισσότερο είναι πως δεν υπάρχει κανένας απολύτως λόγος να γίνουν έτσι τα πράγματα. Το ξέρεις ότι το πόστο του Κατώτερου Γραμματέα στο Μητροπολιτικό Δικαστήριο ήταν δικό σου. Θα γινόσουν έτσι συνάδελφος με τον φίλο μας τον Χάου αποδώ και θα συνεχίζαμε την ευχάριστη ζωή μας στην πρωτεύουσα. Εσύ όμως...».

Ο Επίτροπος Τι πασπάτευε νευρικά το μακρύ κατάμαυρο γένι του μέχρι που τον διέκοψε απότομα:

«Το έχουμε συζητήσει πολλές φορές και δεν...». Φάνηκε να μετάνιωσε για το απότομο ύφος του και συνέχισε με ένα απολογητικό χαμόγελο: «Σου εξήγησα ότι έχω βαρεθεί να μελετώ εγκληματικές υποθέσεις στα χαρτιά!».

«Ναι, αλλά δεν είναι λόγος αυτός για να εγκαταλείψεις την πρωτεύουσα» παρατήρησε ο Γραμματέας Λιανγκ. «Μήπως δεν υπάρχουν ενδιαφέρουσες υποθέσεις εδώ; Να, για παράδειγμα αυτός ο γραμματέας του Υπουργείου Οικονομικών –Γουάνγκ Γιουάν-τε νομίζω τον λένε–, ο τύπος που δολοφόνησε τον υπάλληλό του και την κοπάνησε με τριάντα ράβδους χρυσού από το θησαυροφυλάκιο του Υπουργείου. Ο θείος του φίλου μας αποδώ, ο Χάου Κουάνγκ, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου, είναι σε καθημερινή επαφή με το Δικαστήριο περιμένοντας τη διερεύνηση της υπόθεσης, καλά δεν λέω Χάου;»

Ο τρίτος άντρας, που φορούσε τα διακριτικά του Γραμματέα του Μητροπολιτικού Δικαστηρίου, φάνηκε σκεπτικός. Δίστασε για λίγο και μετά απάντησε:

«Δεν έχουμε ακόμη κανένα στοιχείο για το πού μπορεί να βρίσκεται αυτό το κάθαρμα. Είναι ενδιαφέρουσα υπόθεση, Τι».

«Όπως ξέρετε» είπε με αδιάφορο ύφος ο Δικαστής Τι «για την υπόθεση αυτή έχει εκδηλώσει προσωπικό ενδιαφέρον ο ίδιος ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου. Το μόνο που έχουμε δει μέχρι τώρα, κι εσείς κι εγώ, είναι μερικά έγγραφα ρουτίνας, αντίγραφα. Χαρτιά και μόνο χαρτιά!».

Άπλωσε το χέρι, έπιασε την καλάινη κανάτα του κρασιού και ξαναγέμισε το ποτήρι του. Έμειναν όλοι σιωπηλοί. Έπειτα από μια μικρή παύση ο Γραμματέας Λιανγκ είπε:

«Θα μπορούσες τουλάχιστον να επιλέξεις μια καλύτερη περιφέρεια από το Πενγκ-λάι, από αυτό το θλιβερό παραθαλάσσιο μέρος της καταχνιάς και της βροχής, τόσο μακριά αποδώ. Δεν έχεις ακούσει τις παράξενες ιστορίες που διηγούνται από τα παλιά χρόνια γι' αυτή την περιοχή; Λένε ότι τις νύχτες που μαίνεται η θύελλα οι νεκροί σηκώνονται από τους τάφους τους και παράξενες μορφές αιωρούνται στην ομίχλη που έρχεται από τον ωκεανό. Λένε ακόμα ότι στα δάση συνεχίζουν να περιφέρονται τιγράνθρωποι. Κι εσύ πας να αναλάβεις το πόστο ενός δολοφονημένου άντρα! Κανένας λογικός άνθρωπος δεν θα δεχόταν αυτή τη θέση. Κι εσύ πήγες και τη ζήτησες μόνος σου!».

Ο νεαρός επίτροπος δεν τον άκουγε. Είπε σχεδόν ονειροπολώντας:

«Για σκέψου, μια μυστηριώδης δολοφονία να σε περιμένει να την εξιχνιάσεις με το που φτάνεις στο καινούριο σου πόστο. Να σου δίνεται η ευκαιρία να ξεμπερδεύεις μια κι έξω με το χαρτομάνι και τη στείρα διατύπωση θεωριών! Επιτέλους θα ασχοληθώ με ανθρώπους, φίλοι μου, με πραγματικούς, ζωντανούς ανθρώπους!».

«Μην ξεχνάς και τον νεκρό. Θα πρέπει να ασχοληθείς και με αυτόν» είπε ξερά ο Γραμματέας Χου. «Ο ανακριτής που έστειλαν στο Πενγκ-λάι ανέφερε ότι δεν υπάρχει κανένα στοιχείο για τον δολοφόνο του επιτρόπου και για το κίνητρο του εγκλήματος. Και αν θυμάσαι καλά, σου έχω πει ότι ένα μέρος του φακέλου της δολοφονίας έχει εξαφανιστεί μυστηριωδώς από τα αρχεία του Δικαστηρίου».

«Και ξέρουμε όλοι πολύ καλά τι σημαίνει αυτό» πρόσθεσε γρήγορα ο Γραμματέας Λιανγκ. «Σημαίνει ότι η δο-

λοφονία του δικαστή έχει πλοκάμια που φτάνουν μέχρι εδώ, στην πρωτεύουσα. Ένας θεός ξέρει σε τι σφηκοφωλιά θα πέσεις, σε τι μηχανορραφίες ανώτατων αξιωματούχων θα εμπλακείς! Πέρασες με άριστα τις φιλολογικές εξετάσεις. Ένα λαμπρό μέλλον ανοίγεται μπροστά σου εδώ στην πρωτεύουσα. Κι εσύ προτιμάς να θαφτείς σε αυτή την ξεχασμένη γωνιά της χώρας, το Πενγκ-λάι!»

«Νομίζω ότι πρέπει να το ξανασκεφτείς, Τι» είπε επίμονα ο τρίτος νεαρός αξιωματούχος. «Μπορείς εύκολα να επικαλεστείς μια ξαφνική αδιαθεσία και να ζητήσεις δέκα μέρες αναρρωτική άδεια. Εντωμεταξύ θα διορίσουν κάποιον άλλον σε αυτό το πόστο. Άκουσέ με, Τι, σε παρακαλώ, σου μιλώ σαν φίλος!»

Ο Δικαστής Τι αντιλήφθηκε το παρακλητικό βλέμμα στα μάτια του φίλου του κι ένωσε να τον πλημμυρίζει η συγκίνηση. Γνώριζε τον Χάου μόλις έναν χρόνο αλλά θαύμαζε το λαμπρό του μυαλό και τις εξαιρετες ικανότητές του. Άδειασε το ποτήρι του και σηκώθηκε όρθιος.

«Εκτιμώ πολύ το ενδιαφέρον σας· είναι μια ακόμα απόδειξη της αληθινής μας φιλίας!» είπε με ένα ζεστό χαμόγελο. «Έχετε και οι δυο σας απόλυτο δίκιο. Θα ήταν πολύ καλύτερα για την καριέρα μου να μείνω στην πρωτεύουσα. Όμως θεωρώ χρέος απέναντι στον εαυτό μου να αναλάβω αυτό το εγχείρημα. Οι φιλολογικές εξετάσεις που ανέφερε ο Λιανγκ δεν έχουν για μένα καμία αξία· είναι μια τυπική διαδικασία. Όπως δεν έχουν αξία και τα χρόνια γραφικής εργασίας που πέρασα εδώ, στα Μητροπολιτικά Αρχεία. Πρέπει να αποδείξω στον εαυτό μου πως είμαι ικανός να υπηρετήσω τον ένδοξο Αυτοκράτορά μας και τον σπου-

δαίο μας λαό. Η θητεία στο δικαστήριο του Πένγκ-λάι θα είναι για μένα ένα πραγματικό ξεκίνημα. Η αρχή της σταδιοδρομίας μου!»

«Η το τέλος» μουρμούρισε ο Χάου μέσα από τα δόντια του. Σηκώθηκε κι αυτός και προχώρησε προς το παράθυρο. Οι δυο νεκροθάφτες είχαν βγει από το καταφύγιό τους και είχαν ξαναπιάσει δουλειά. Χλώμιασε και έστρεψε το βλέμμα του αλλού. Γύρισε την πλάτη του στο παράθυρο και είπε βραχνά: «Η βροχή σταμάτησε».

«Τότε είναι ώρα να πηγαίνουμε!» αναφώνησε ο Επίτροπος Τι.

Οι τρεις φίλοι κατέβηκαν μαζί τη στενή στριφογυριστή σκάλα.

Ένας ηλικιωμένος άντρας με δυο άλογα περίμενε κάτω στην αυλή. Ο σερβιτόρος γέμισε τα ποτήρια του αποχαιρετισμού. Οι τρεις φίλοι τα άδειασαν μονορούφι και ακολούθησαν κάτι συγκεχυμένα λόγια και κατευόδια. Με μια σβέλτη κίνηση ο δικαστής πήδηξε στη σέλα και ο ηλικιωμένος άντρας τον ακολούθησε. Ο Δικαστής Τι αποχαιρέτησε τους φίλους του κουνώντας το καμουτσίκι του και πήρε μαζί με τον συνοδό του το μονοπάτι που έβγαζε στην κεντρική λεωφόρο.

Ενώ ο Γραμματέας Λιανγκ και ο φίλος του ο Χάου στέκονταν και παρακολουθούσαν τους δυο άντρες που ξεμάκραιναν, ο τελευταίος είπε με ανήσυχο ύφος:

«Δεν ήθελα να το πω στον Τι, αλλά σήμερα το πρωί άκουσα κάτι παράξενες φήμες που κυκλοφορούν στο Πενγκ-λάι. Λένε πως είδαν το φάντασμα του δολοφονημένου επιτρόπου να περιφέρεται στο Δικαστήριο».

Ο χωρισμός των τριών φίλων

Δυο μέρες αργότερα, κατά το μεσημέρι, ο Δικαστής Τι και ο βοηθός του έφτασαν στα σύνορα της επαρχίας Σαντούνγκ. Γευμάτισαν στο στρατιωτικό φυλάκιο, άλλαξαν άλογα και συνέχισαν ανατολικά στην κεντρική λεωφόρο προς το Πενγκ-λάι. Ο δρόμος περνούσε από μια δασόφυτη περιοχή γεμάτη λόφους.

Ο επίτροπος φορούσε έναν λιτό καφέ ταξιδιωτικό χιτώνα. Το επίσημο ένδυμά του και τα λιγοστά προσωπικά του αντικείμενα τα μετέφερε σε δυο μεγάλους σάκους δεμένους στη σέλα του αλόγου. Αφού είχε αποφασίσει ότι οι δυο του σύζυγοι και τα παιδιά του θα τον ακολουθούσαν στο Πενγκ-λάι όταν πια θα είχε εγκατασταθεί στο νέο του πόστο, μπορούσε να ταξιδέψει χωρίς πολλές αποσκευές. Αργότερα, η οικογένειά του θα έφερνε με άμαξες τα υπόλοιπα πράγματά του και τους υπηρέτες του. Ο βοηθός του, ο Χουνγκ Λιανγκ, μετέφερε τα δυο πολυτιμότερα αντικείμενα του επιτρόπου, το περίφημο ξίφος «ο Δράκοντας της Βροχής», κειμήλιο της οικογένειας Τι, και το πατροπαράδοτο εγχειρίδιο νομολογίας και διερεύνησης εγκληματικών πράξεων, στα περιθώρια του οποίου ο μακαρίτης πατέρας του Τι, αυτοκρατορικός σύμβουλος, είχε προσθέσει άφθονες σημειώσεις με τον περίτεχνο γραφικό του χαρακτήρα.

Ο Χουνγκ Λιανγκ ήταν παλιός υπηρέτης της οικογένειας Τι, στο Τάι-γιουάν· φρόντιζε τον δικαστή από τότε που ήταν ακόμη παιδί. Αργότερα, όταν εκείνος μετακόμισε στην πρωτεύουσα και έστησε το δικό του σπιτικό, ο πιστός υπηρέτης τον ακολούθησε. Η παρουσία του ήταν πολύτιμη όχι μόνο γιατί βοηθούσε στην επίβλεψη του νοικοκυριού

αλλά, κυρίως, γιατί είχε αναλάβει τον ρόλο του έμπιστου γραμματέα του επιτρόπου. Και τώρα είχε επιμείνει να ακολουθήσει τον κύριό του στο Πενγκ-λάι, στο πρώτο επαρχιακό του πόστο.

Αφήνοντας το άλογό του να βαδίζει αβίαστα, ο δικαστής έκανε μεταβολή πάνω στη σέλα του και είπε:

«Αν δεν αλλάξει ο καιρός, Χουνγκ, κατά το βράδυ θα φτάσουμε στην παραμεθόρια πόλη του Γιεν-τσόου. Αποκεί μπορούμε να ξεκινήσουμε νωρίς αύριο το πρωί για να είμαστε στο Πενγκ-λάι το απόγευμα.

Ο Χουνγκ κούνησε το κεφάλι του.

«Να ζητήσουμε από τον διοικητή στο Γιεν-τσόου» είπε «να στείλει αγγελιοφόρο για να ενημερώσει το Δικαστήριο του Πενγκ-λάι για την επικείμενη άφιξή μας και...»

«Δεν χρειάζεται, Χουνγκ!» τον διέκοψε απότομα ο δικαστής. «Ο πρεσβύτερος γραφέας, ο οποίος μετά τη δολοφονία του δικαστή ανέλαβε προσωρινά τη διοίκηση του δικαστηρίου, ξέρει ότι έχω διοριστεί στο συγκεκριμένο πόστο κι αυτό αρκεί. Προτιμώ να φτάσω απροειδοποίητα. Γι' αυτό άλλωστε αρνήθηκα τη στρατιωτική συνοδεία που μου πρότεινε ο διοικητής του συνοριακού φυλακίου».

Ο Χουνγκ παρέμεινε αμίλητος ενώ ο κύριός του συνέχισε:

«Μελέτησα προσεκτικά τον φάκελο της δολοφονίας του επιτρόπου, αλλά όπως ξέρεις το πιο σημαντικό κομμάτι λείπει, και πιο συγκεκριμένα τα ιδιωτικά έγγραφα που βρέθηκαν στη βιβλιοθήκη του νεκρού. Ο ανακριτής τα έφερε μαζί του πίσω στην πρωτεύουσα αλλά στη συνέχεια κλάπηκαν».

«Και γιατί ο ανακριτής έμεινε μόνο τρεις μέρες στο Πενγκ-λάι;» ρώτησε ο Χουνγκ με έναν τόνο ανησυχίας στη φωνή του. «Δεν είναι δα και τόσο ασήμαντο ζήτημα η δολοφονία ενός αυτοκρατορικού επιτρόπου· θα έπρεπε να έχει αφιερώσει περισσότερο χρόνο στην υπόθεση και όχι να σηκωθεί να φύγει χωρίς να διατυπώσει τουλάχιστον μία υπόθεση για τον τρόπο και τους λόγους που διαπράχθηκε το έγκλημα».

Ο Δικαστής Τι κούνησε με ζέση το κεφάλι του.

«Κι αυτό» παρατήρησε «είναι μία μόνο από τις πολλές παράξενες πλευρές της υπόθεσης! Το μόνο που ανέφερε ο ανακριτής είναι πως ο Επίτροπος Γουάνγκ βρέθηκε δηλητηριασμένος στη βιβλιοθήκη του, ότι η ταυτοποίηση του δηλητηρίου έδειξε πως πρόκειται για κονιοποιημένη ρίζα φιδόδεντρου, ότι δεν είναι γνωστό πώς χορηγήθηκε το δηλητήριο και ότι δεν υπάρχει κανένα στοιχείο ούτε για τον δολοφόνο ούτε για τα κίνητρό του! Τίποτε άλλο».

ΦΟΝΟΙ ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΤΟΥ ΜΕΤΑΞΙΟΥ

判斷迪

663 μ.Χ. Ο Δικαστής Τι μόλις διορίστηκε επίτροπος στην περιφέρεια του Πενγκ-λάι. Φτάνοντας στην πόλη, ξεκινάει αμέσως την έρευνα για την εξιχνίαση της δολοφονίας του προκατόχου του. Τα πράγματα περιπλέκονται λόγω της εξαφάνισης του προϊσταμένου των υπαλλήλων του δικαστηρίου, αλλά και της εξαφάνισης της νεόνυμφης συζύγου ενός πλούσιου πλοιοκτήτη της περιοχής.

Την ίδια στιγμή, ένας τίγρης σπέρνει τον τρόπο στην περιοχή, μια ιερόδουλη έχει ένα κρυφό μήνυμα για τον Δικαστή Τι, το πτώμα ενός δολοφονημένου μοναχού εντοπίζεται θαμμένο στο πιο παράδοξο σημείο, ενώ κυκλοφορούν έντονες φήμες για λαθρεμπόριο όπλων προς την Κορέα. Τι μπορεί να συνδέει όλα αυτά τα φαινομενικά ασύνδετα γεγονότα;

Ο Δικαστής Τι ήταν πρόσωπο ιστορικό. Έζησε από το 630 μέχρι το 700 μ.Χ. και υπήρξε λαμπρός ντετέκτιβ και ανώτερος αξιωματούχος της δυναστείας Τανγκ (618-907 μ.Χ.).

Σχολαστικά πιστές στον παλιό, αυθεντικό κινεζικό τρόπο αφήγησης αστυνομικών ιστοριών αλλά και όμορφα διανθισμένες με πολυποίκιλα στοιχεία ώστε να ικανοποιούν τον σύγχρονο αναγνώστη, οι απολαυστικά δαιμόνιες ιστορίες μυστηρίου του Ρόμπερτ βαν Γκούλικ ζωντανεύουν με επιδεξιότητα την παλιά Κίνα.

